

NÂNG CAO HIỆU QUẢ DẠY HỌC MÔN TOÁN Ở CÁC TRƯỜNG SĨ QUAN QUÂN ĐỘI ĐÁP ỨNG YÊU CẦU ĐÀO TẠO CÁN BỘ TRONG TÌNH HÌNH MỚI

Phạm Thị Vân
Trường Sĩ quan Đặc công

Tóm tắt: Dạy học môn Toán ở các trường sĩ quan quân đội có vai trò quan trọng trong phát triển tư duy logic, năng lực phân tích và giải quyết vấn đề cho học viên, những phẩm chất cần thiết của cán bộ quân đội trong tình hình mới. Trước yêu cầu đổi mới giáo dục - đào tạo và xây dựng Quân đội hiện đại, việc nâng cao hiệu quả dạy học môn Toán cần gắn với đổi mới nội dung, phương pháp giảng dạy và ứng dụng công nghệ số. Qua đó, góp phần nâng cao chất lượng đào tạo cán bộ, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ xây dựng Quân đội trong giai đoạn mới.

Từ khóa: Dạy học môn Toán, trường sĩ quan quân đội, hiệu quả dạy học.

IMPROVING THE EFFECTIVENESS OF MATHEMATICS TEACHING IN MILITARY OFFICER SCHOOLS TO MEET THE REQUIREMENTS OF OFFICER TRAINING IN THE NEW CONTEXT

Abstract: Teaching Mathematics at military officer schools plays an important role in developing logical thinking, analytical ability, and problem-solving skills for cadets essential qualities for military officers in the new context. In response to the requirements of educational reform and the building of a modern military, improving the effectiveness of Mathematics teaching needs to be associated with innovation in curriculum content, teaching methods, and the application of digital technologies. This contributes to improving the quality of officer training and meeting the requirements of military development in the new period.

Keywords: Mathematics teaching; military officer schools; teaching effectiveness.

Nhận bài: 24/02/2026

Phản biện: 11/03/2026

Duyệt đăng: 14/03/2026

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Trong hệ thống các môn khoa học cơ bản ở các học viện, trường sĩ quan quân đội, môn Toán giữ vai trò quan trọng trong việc hình thành tư duy logic, năng lực phân tích, giải quyết vấn đề và phương pháp tư duy khoa học cho học viên. Đây là nền tảng quan trọng giúp học viên tiếp thu hiệu quả các môn khoa học quân sự, kỹ thuật quân sự cũng như vận dụng vào thực tiễn hoạt động quân sự sau này. Trong bối cảnh cách mạng khoa học - công nghệ phát triển mạnh mẽ, đặc biệt là sự phát triển của công nghệ số, trí tuệ nhân tạo và các hệ thống vũ khí công nghệ cao, yêu cầu đào tạo cán bộ quân đội ngày càng cao, đòi hỏi quá trình dạy học môn Toán ở các trường sĩ quan quân đội phải không ngừng đổi mới nhằm nâng cao chất lượng. Vì vậy, nghiên cứu nâng cao hiệu quả dạy học môn Toán ở các trường sĩ quan quân đội có ý nghĩa thiết thực, góp phần nâng cao chất lượng đào tạo đội ngũ cán bộ quân đội đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong tình hình mới.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Cơ sở lý luận nâng cao hiệu quả dạy học môn Toán ở các trường sĩ quan quân đội

Nâng cao hiệu quả dạy học môn Toán ở các trường sĩ quan quân đội được đặt trên nền tảng lý luận của khoa học giáo dục hiện đại, coi người học là trung tâm của quá trình dạy học. Theo quan

điểm này, quá trình dạy học không chỉ là sự truyền thụ tri thức một chiều từ giảng viên đến học viên mà là quá trình tổ chức các hoạt động nhận thức tích cực, chủ động và sáng tạo của người học. Môn Toán với đặc trưng là tính logic chặt chẽ, tính khái quát cao và khả năng ứng dụng rộng rãi trong nhiều lĩnh vực khoa học - kỹ thuật quân sự có vai trò quan trọng trong phát triển tư duy khoa học, năng lực phân tích, suy luận và giải quyết vấn đề cho học viên. Vì vậy, nâng cao hiệu quả dạy học môn Toán phải gắn với việc đổi mới phương pháp giảng dạy theo hướng phát huy tính tích cực, tự giác và sáng tạo của học viên, đồng thời bảo đảm sự thống nhất giữa mục tiêu, nội dung, phương pháp và hình thức tổ chức dạy học.

Từ góc độ lý luận giáo dục quân sự, hoạt động dạy học ở các trường sĩ quan quân đội còn chịu sự chi phối bởi mục tiêu đào tạo cán bộ quân đội có bản lĩnh chính trị vững vàng, năng lực chuyên môn tốt và khả năng vận dụng tri thức vào thực tiễn nhiệm vụ quân sự. Do đó, việc nâng cao hiệu quả dạy học môn Toán không chỉ nhằm trang bị kiến thức toán học thuần túy mà còn hướng tới hình thành phương pháp tư duy khoa học, khả năng tính toán, khả năng phân tích, ra quyết định, mô hình hóa và xử lý các bài toán gắn với hoạt động quân sự, kỹ thuật và công nghệ. Cơ sở lý

luận này đòi hỏi giảng viên phải kết hợp chặt chẽ giữa lý thuyết toán học với các ví dụ, bài tập và tình huống thực tiễn trong lĩnh vực quân sự, qua đó giúp học viên thấy rõ ý nghĩa, giá trị và khả năng ứng dụng của kiến thức toán học trong nhiệm vụ học tập và công tác sau này.

Bên cạnh đó, dựa trên quan điểm ứng dụng khoa học - công nghệ và chuyển đổi số trong giáo dục - đào tạo: Việc sử dụng các phương tiện dạy học hiện đại, phần mềm toán học, hệ thống học tập trực tuyến và các công cụ hỗ trợ trực quan không chỉ góp phần làm phong phú hình thức tổ chức dạy học mà còn nâng cao khả năng trực quan hóa các khái niệm toán học trừu tượng, tạo điều kiện để học viên tiếp cận kiến thức một cách linh hoạt và hiệu quả hơn. Trên cơ sở đó, quá trình dạy học môn Toán ở các trường sĩ quan quân đội cần được tổ chức theo hướng kết hợp giữa phương pháp dạy học truyền thống với các phương pháp dạy học tích cực và công nghệ giáo dục hiện đại, nhằm nâng cao chất lượng đào tạo và đáp ứng yêu cầu xây dựng Quân đội nhân dân Việt Nam cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại.

2.2. Thực trạng dạy học môn Toán ở các trường sĩ quan quân đội hiện nay

Trong những năm qua, công tác giảng dạy môn Toán ở các học viện, trường sĩ quan quân đội đã có nhiều chuyển biến tích cực. Đội ngũ giảng viên cơ bản được đào tạo bài bản, có trình độ chuyên môn vững vàng, tích cực đổi mới nội dung và phương pháp giảng dạy. Chương trình, giáo trình môn Toán từng bước được cập nhật, phù hợp với mục tiêu đào tạo cán bộ quân đội. Các phương tiện, thiết bị dạy học hiện đại từng bước được đầu tư, góp phần nâng cao chất lượng giảng dạy.

Bên cạnh những kết quả đạt được, việc dạy học môn Toán ở các trường sĩ quan quân đội vẫn còn một số hạn chế nhất định. Một số giảng viên còn thiên về truyền thụ kiến thức theo lối thuyết trình, chưa phát huy hết khả năng tích cực, chủ động và sáng tạo của học viên. Việc tổ chức các hoạt động học tập theo hướng phát triển năng lực người học chưa thật sự đa dạng và hiệu quả. Nội dung giảng dạy trong một số trường hợp còn thiên về lý thuyết, ít gắn với thực tiễn hoạt động quân sự. Ngoài ra, việc ứng dụng công nghệ thông tin, các phần mềm hỗ trợ giảng dạy toán học và các phương pháp dạy học hiện đại trong một số trường hợp còn hạn chế, chưa đáp ứng đầy đủ yêu cầu đổi mới giáo dục - đào tạo trong quân đội.

2.3. Một số giải pháp nâng cao hiệu quả dạy học môn Toán ở các trường sĩ quan quân đội

Một là, đổi mới phương pháp giảng dạy môn Toán theo hướng phát huy tính tích cực, chủ động và sáng tạo của học viên.

Đổi mới phương pháp giảng dạy là yêu cầu quan trọng nhằm nâng cao chất lượng và hiệu quả dạy học môn Toán ở các trường sĩ quan quân đội hiện nay. Thực tiễn cho thấy, nếu chỉ áp dụng phương pháp thuyết trình truyền thống thì khó có thể phát huy được khả năng tư duy độc lập và năng lực giải quyết vấn đề của học viên. Vì vậy, quá trình dạy học cần chuyển mạnh từ truyền thụ tri thức một chiều sang tổ chức các hoạt động học tập tích cực, trong đó học viên giữ vai trò trung tâm của quá trình nhận thức.

Trong quá trình giảng dạy, giảng viên cần vận dụng linh hoạt các phương pháp dạy học tích cực như dạy học nêu vấn đề, dạy học theo tình huống, thảo luận nhóm, học tập theo dự án hoặc hướng dẫn học viên tự nghiên cứu. Những phương pháp này không chỉ giúp học viên nắm vững kiến thức toán học mà còn rèn luyện năng lực tư duy logic, khả năng phân tích và giải quyết các vấn đề phức tạp. Qua đó góp phần hình thành phong cách tư duy khoa học và khả năng vận dụng kiến thức vào thực tiễn.

Bên cạnh đó, giảng viên cần chú trọng thiết kế các hoạt động học tập đa dạng, khuyến khích học viên tham gia trao đổi, thảo luận và giải quyết các bài toán theo nhiều cách tiếp cận khác nhau. Việc phát huy tính tích cực, chủ động và sáng tạo của học viên trong quá trình học tập sẽ góp phần nâng cao hiệu quả dạy học môn Toán, đồng thời tạo nền tảng quan trọng cho học viên tiếp thu các môn khoa học quân sự và kỹ thuật quân sự.

Hai là, tăng cường gắn kết nội dung dạy học môn Toán với thực tiễn hoạt động quân sự và yêu cầu đào tạo cán bộ quân đội.

Một trong những yêu cầu quan trọng trong đổi mới dạy học môn Toán ở các trường sĩ quan quân đội là phải gắn chặt nội dung toán học với thực tiễn quân sự. Toán học không chỉ là môn khoa học cơ bản mà còn là công cụ quan trọng phục vụ nghiên cứu và giải quyết nhiều vấn đề trong lĩnh vực quân sự như tính toán quỹ đạo, mô hình hóa các quá trình kỹ thuật, phân tích dữ liệu và tối ưu hóa trong tổ chức, chỉ huy chiến đấu. Trong quá trình giảng dạy, giảng viên cần chủ động liên hệ và xây dựng các bài toán gắn với thực tiễn quân sự, giúp học viên thấy rõ ý nghĩa và giá trị ứng

dụng của toán học trong hoạt động quân sự. Việc đưa các tình huống thực tiễn vào bài giảng không chỉ giúp học viên hiểu sâu sắc hơn nội dung kiến thức mà còn nâng cao hứng thú học tập, tạo động lực để học viên chủ động nghiên cứu và vận dụng kiến thức toán học.

Mặt khác, việc gắn toán học với thực tiễn quân sự còn góp phần hình thành cho học viên năng lực vận dụng kiến thức liên ngành, phát triển tư duy hệ thống và khả năng giải quyết các vấn đề thực tiễn. Đây là yêu cầu quan trọng trong đào tạo cán bộ quân đội hiện nay, đặc biệt trong bối cảnh chiến tranh hiện đại ngày càng gắn liền với sự phát triển của khoa học - công nghệ và các hệ thống vũ khí trang bị công nghệ cao.

Ba là, đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin và chuyển đổi số trong dạy học môn Toán ở các trường sĩ quan quân đội.

Sự phát triển mạnh mẽ của khoa học - công nghệ và quá trình chuyển đổi số trong giáo dục - đào tạo đã tạo ra những điều kiện thuận lợi để đổi mới phương pháp dạy học môn Toán. Việc ứng dụng công nghệ thông tin trong giảng dạy không chỉ giúp nâng cao tính trực quan của bài giảng mà còn mở rộng khả năng tiếp cận tri thức và hỗ trợ học viên trong quá trình tự học, tự nghiên cứu.

Trong thực tiễn giảng dạy, giảng viên có thể sử dụng các phần mềm toán học, các công cụ mô phỏng trực quan, hệ thống bài giảng điện tử và các nền tảng học tập trực tuyến nhằm nâng cao hiệu quả truyền đạt kiến thức. Những công cụ này giúp minh họa các khái niệm toán học một cách sinh động, trực quan, đồng thời hỗ trợ học viên khám phá và hiểu sâu hơn các vấn đề toán học phức tạp.

Bên cạnh đó, cần từng bước xây dựng hệ thống học liệu số, ngân hàng bài tập, hệ thống kiểm tra, đánh giá trực tuyến và môi trường học tập số trong các học viện, trường sĩ quan quân đội. Điều này không chỉ góp phần nâng cao hiệu quả dạy học môn Toán mà còn phù hợp với xu hướng phát triển giáo dục hiện đại và yêu cầu xây dựng nhà trường quân đội thông minh trong giai đoạn hiện nay.

Bốn là, chú trọng xây dựng và phát triển đội ngũ giảng viên môn Toán có trình độ chuyên môn cao và phương pháp sư phạm hiện đại.

Đội ngũ giảng viên giữ vai trò quyết định trong bảo đảm chất lượng dạy học môn Toán ở các trường sĩ quan quân đội. Vì vậy, việc xây dựng đội ngũ giảng viên có trình độ chuyên môn vững vàng, phương pháp sư phạm hiện đại và năng lực nghiên cứu khoa học tốt là yêu cầu quan trọng nhằm nâng cao hiệu quả dạy học.

Các trường sĩ quan chú trọng bồi dưỡng nâng cao trình độ chuyên môn và phương pháp giảng dạy cho giảng viên môn Toán thông qua các chương trình đào tạo, bồi dưỡng chuyên sâu, hội thảo khoa học và trao đổi học thuật. Qua đó giúp giảng viên cập nhật những thành tựu mới của khoa học toán học cũng như các phương pháp dạy học hiện đại, đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục - đào tạo trong quân đội. Đồng thời, cần khuyến khích và tạo điều kiện để giảng viên tích cực tham gia nghiên cứu khoa học, biên soạn giáo trình, tài liệu giảng dạy và ứng dụng các kết quả nghiên cứu vào thực tiễn giảng dạy. Việc gắn kết chặt chẽ giữa hoạt động giảng dạy và nghiên cứu khoa học sẽ góp phần nâng cao chất lượng đào tạo, đồng thời thúc đẩy sự phát triển bền vững của đội ngũ giảng viên môn Toán trong các học viện, trường sĩ quan quân đội.

III. KẾT LUẬN

Nâng cao hiệu quả dạy học môn Toán ở các trường sĩ quan quân đội là yêu cầu quan trọng nhằm đáp ứng nhiệm vụ đào tạo đội ngũ cán bộ quân đội trong tình hình mới. Thông qua việc đổi mới phương pháp giảng dạy theo hướng phát huy tính tích cực của học viên, gắn kiến thức toán học với thực tiễn quân sự, tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin và chú trọng xây dựng đội ngũ giảng viên có trình độ chuyên môn và phương pháp sư phạm hiện đại sẽ góp phần nâng cao chất lượng dạy học môn Toán. Qua đó, giúp học viên hình thành tư duy logic, năng lực phân tích và giải quyết vấn đề, tạo nền tảng quan trọng để tiếp thu các kiến thức quân sự, kỹ thuật quân sự, đáp ứng yêu cầu xây dựng Quân đội nhân dân Việt Nam cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại trong giai đoạn hiện nay.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

Bộ Chính trị (2013), Nghị quyết số 29-NQ/TW ngày 04/11/2013 về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo, đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế, Hà Nội.

Quân ủy Trung ương (2019), Nghị quyết số 109-NQ/QUTW ngày 11/02/2019 về xây dựng đội ngũ cán bộ Quân đội, nhất là cấp chiến dịch, chiến lược đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong tình hình mới, Hà Nội.

Nguyễn Bá Kim (2015), Phương pháp dạy học môn Toán, Nxb Đại học Sư phạm, Hà Nội.